

تعریف و مفهوم

محافظه‌کاری در حسابداری

این نوشتار، به بیان تعریف و مفهوم محافظه‌کاری در حسابداری می‌پردازد. محافظه‌کاری به طور سنتی با ضرب‌المثل «هیچ سودی شناسایی نکنید، اما همه‌ی زیان‌ها را شناسایی کنید» تعریف شده است. برای محافظه‌کاری تعریف‌های دیگری نیز ارائه شده که بیان خواهد شد. پس از بیان تعریف محافظه‌کاری، تاریخچه‌ی مختصری ارائه و درباره‌ی محافظه‌کاری مشروط و نامشروط، محافظه‌کاری و جانب‌داری و همچنین محافظه‌کاری و راهبری شرکتی به‌اختصار مطالبی ارائه می‌شود.

مقدمه

صورت‌های مالی بخش اصلی فرآیند گزارشگری مالی را تشکیل می‌دهد (کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۱، ص ۴۸۱). هدف صورت‌های مالی، ارائه‌ی اطلاعاتی تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع گردد (همان، ص ۴۸۷).

هدف‌های گزارشگری مالی و مبانی حسابداری ایجاب می‌کند، اطلاعاتی که گزارشگری مالی فراهم می‌آورد از ویژگی‌های معینی برخوردار باشد (مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، ۱۳۸۵، ص ۴۹). در مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران از این ویژگی‌ها با عنوان خصوصیات کیفی یاد شده است. یکی از این خصوصیات محافظه‌کاری^۱ است که از آن با عنوان احتیاط^۲ یاد شده است. در این مقاله سعی بر آن است که درباره‌ی تعریف و مفهوم محافظه‌کاری در حسابداری به‌اختصار مطالبی ارائه شود.

تاریخچه‌ی محافظه‌کاری

در حسابداری، محافظه‌کاری^۳ مفهومی است که سابقه‌ی ای طولانی دارد. باسو (۱۹۹۷، ص ۸) معتقد است که محافظه‌کاری طی قرن‌ها ثنوری و عمل حسابداری را تحت تاثیر قرار داده است. ثبت‌های تاریخی اوایل قرن پانزدهم میلادی درباره‌ی معاملات مشارکتی و تضامنی نشان می‌دهند که حسابداری در اروپای قرون وسطی محافظه‌کارانه بوده است. مفهوم محافظه‌کاری زمانی ایجاد شد که ترازنامه مهم‌ترین و اغلب تنها صورت مالی بود و اجزای سود یا سایر نتایج عملیات به‌ندرت در خارج از شرکت‌ها ارائه می‌شد. اولین کاربرد صورت‌های مالی برای بانکداران و دیگر اعتباردهندگان بوده است. انگیزه‌ی آن‌ها از کاربرد محافظه‌کاری اطمینان از آن بوده که سرمایه‌گذارانشان به گونه‌ای مناسب حفظ خواهد شد. از اینرو، کم‌نمایی خالص دارایی‌ها مطلوب، و حتی شرافتمندانه^۴ بود؛ چرا؟

چون باعث ایجاد حاشیه‌ی ایمنی^۵ برای وام‌ها می‌شد (هیات استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰، ص ۳۶). استرلینگ (۱۹۷۰) محافظه‌کاری را موثرترین اصل ارزشیابی در حسابداری می‌داند. تحقیقات تجربی اخیر در مورد محافظه‌کاری نشان می‌دهند که نه تنها رویه‌های حسابداری محافظه‌کارانه است، بلکه در کشورهای انگلیسی‌زبان طی ۳۰ سال گذشته این رویه‌ها محافظه‌کارانه‌تر شده است. این نتایج شگفت‌انگیز با مخالفت صریح بسیاری از قانونگذاران بازارهای سرمایه، تدوین‌کنندگان استاندارد و دانشگاهیان روبه‌رو شد؛ ولی بقای طولانی‌مدت محافظه‌کاری و دوام آوردن آشکار آن در برابر انتقاد، مقتدرانه نشان می‌دهد که منتقدان منافع بااهمیت آن را نادیده انگاشته‌اند. اگر قانونگذاران و تدوین‌کنندگان استاندارد منتقد، بدون درک منافع محافظه‌کاری در حذف آن تلاش کنند، استانداردهایی ایجاد خواهد شد که به‌طور جدی برای گزارشگری مالی زیان‌بار است (واتز، ۲۰۰۳، صص ۲۰۹-۲۰۸).

تعریف محافظه‌کاری و مفهوم آن

محافظه‌کاری یکی از ویژگی‌های برجسته‌ی گزارشگری مالی است که در سال‌های اخیر به خاطر رسوایی‌های مالی (در شرکت‌هایی مانند انرون^۶ و وردکام^۷)، توجه بیش‌تری را به خود جلب کرده است و برخی مطالعات اخیر مانند واتز، ۲۰۰۳؛ رویچوداری و واتز، ۲۰۰۵ و لافوند و واتز، ۲۰۰۶ به‌طور ویژه بر محافظه‌کاری تمرکز کرده‌اند. هرچند بسیاری از حسابداران بر وجود محافظه‌کاری در تنظیم صورت‌های مالی توافقی دارند، تعریفی جامع و مانع از آن ارائه نشده است. با وجود این، در متون حسابداری دو خصوصیت عمده‌ی محافظه‌کاری مورد بررسی قرار

گرفته است: نخست، جانب‌داری رو به پایین^۸ ارزش دفتری سرمایه نسبت به ارزش بازار آن است و دو دیگر گرایش به تسریع در شناسایی هزینه‌ها و تعویق شناخت درآمدها (پرایس، ۲۰۰۵، ص ۹).

واتز (۲۰۰۳، ص ۲۰۸) از بلیس^۹ (۱۹۲۴) در تعریف محافظه‌کاری چنین نقل کرده است: «محافظه‌کاری به طور سنتی با ضرب المثل هیچ سودی را پیش بینی نکنید، اما همه‌ی زیان‌ها را پیش بینی کنید تعریف شده است». در ادبیات حسابداری این ضرب المثل به صورت «گرایش حسابداری به الزام درجه‌ی بالاتری از تاییدپذیری^{۱۱} برای شناسایی اخبار خوب^{۱۲}، یعنی سود نسبت به شناسایی اخبار بد^{۱۳} یعنی زیان (باسو، ۱۹۹۷، ص ۴)» تفسیر شده است (واتز، ۲۰۰۳، ص ۲۰۸). در پاراگراف ۹۵ بیانیه مفاهیم حسابداری شماره‌ی دو نیز برای تشریح محافظه‌کاری چنین آمده است:

«... اگر دو برآورد از یک مبلغ دریافتنی یا پرداختنی آتی وجود داشته باشد و احتمال وقوع هر دو یکسان باشد؛ محافظه‌کاری استفاده از برآوردی را دیکته می‌کند که کم‌تر خوشبینانه است» (هیات استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰).

واتز و زیمرمن (۱۹۸۶، صص ۲۰۶-۲۰۵) در تعریف محافظه‌کاری چنین نوشته‌اند: «محافظه‌کاری یعنی این-که حسابدار باید از بین ارزش‌های ممکن، برای دارایی‌ها کم‌ترین ارزش و برای بدهی‌ها بیش‌ترین ارزش را گزارش کند. درآمدها باید دیرتر شناسایی شوند نه زودتر و هزینه‌ها باید زودتر شناسایی شوند نه دیرتر».

از دیدگاه تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی، محافظه‌کاری به عنوان کوششی برای انتخاب روشی از روش‌های پذیرفته‌شده‌ی حسابداری است که به یکی از نتایج زیر منتج می‌شود:

- شناخت کندتر درآمد فروش،
- شناخت سریع‌تر هزینه،
- ارزش‌یابی کم‌تر دارایی‌ها، و یا
- ارزش‌یابی بیش‌تر بدهی‌ها (شباهنگ، ۱۳۸۱، ص ۵۴).

در کشور ما، کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی در مفاهیم نظری گزارشگری مالی، محافظه‌کاری را به عنوان یکی از مولفه‌های خصوصیت کیفی قابل اتکا بودن در نظر گرفته، اما واژه‌ی محافظه‌کاری را به کار نبرده است، بلکه از واژه‌ی احتیاط^{۱۴} به جای آن استفاده کرده است. در مفاهیم نظری گزارشگری مالی پیوست استانداردهای حسابداری ایران درباره‌ی احتیاط چنین آمده است:

«تهیه‌کنندگان صورتهای مالی درعین حال باید با ابهاماتی که به گونه‌ای اجتناب‌ناپذیر بر بسیاری از رویدادها و شرایط سایه افکننده است برخورد کنند. نمونه‌ی این ابهامات عبارت است از قابلیت وصول مطالبات، عمر مفید احتمالی دارایی‌های ثابت مشهود و تعداد و میزان ادعاهای احتمالی مربوط به

ضمانت کالای فروش رفته. چنین مواردی با رعایت احتیاط در تهیه‌ی صورت‌های مالی و همراه با افشای ماهیت و میزان آنها شناسایی می‌شود. احتیاط عبارت است از کاربرد درجه‌ای از مراقبت که در اعمال قضاوت برای انجام برآورد در شرایط ابهام^{۱۵} مورد نیاز است به‌گونه‌ای که درآمدها یا دارایی‌ها بیشتر از واقع و هزینه‌ها یا بدهی‌ها کمتر از واقع ارائه نشود. اعمال احتیاط نباید منجر به ایجاد اندوخته‌های پنهانی یا ذخایر غیرضروری گردد یا دارایی‌ها و درآمدها را عمداً کمتر از واقع و بدهی‌ها و هزینه‌ها را عمداً بیش‌تر از واقع نشان دهد زیرا این امر موجب نقض بی‌طرفی^{۱۶} است و بر قابلیت اتکای اطلاعات مالی اثر می‌گذارد» (کمپته‌ی فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۱، ص ۴۹۸).

تعریف بالا نشان می‌دهد که محافظه‌کاری محصول ابهام است و هرگاه حسابداران با ابهام روبرو شوند محافظه‌کاری را به کار می‌برند. هیات استانداردهای حسابداری مالی^{۱۷} در بیانیه‌ی مفاهیم حسابداری شمره‌ی دو درباره‌ی محافظه‌کاری و تعریف آن بحث کرده و محافظه‌کاری را این‌گونه تعریف کرده است: «واکنشی محتاطانه به ابهام در تلاش برای اطمینان از این که ابهام و ریسک‌های ذاتی^{۱۸} شرایط تجاری به‌گونه‌ای مناسب مد نظر قرار گرفته‌اند». این تعریف، ابهام و ریسک را عواملی مهم در تشریح محافظه‌کاری می‌داند. در این بیانیه آمده است که اگر ابهام وجود نداشته باشد، نیازی به محافظه‌کاری نیست؛ و هرچه ابهام و ریسک بیش‌تری وجود داشته باشد، نیاز بیش‌تری به محافظه‌کاری وجود دارد (هیات استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰، صص ۳۷-۳۵).

اثرات محافظه‌کاری را می‌توان به دو مورد نسبت داد: نخست، استانداردهای گزارشگری مالی که گزارشگری محافظه‌کارانه را الزامی می‌سازند؛ و دیگری، رویه‌های حسابداری انتخاب‌شده توسط مدیریت برای تهیه‌ی صورت‌های مالی. غالباً جنبه‌ی دوم به عنوان تصویر محافظه‌کاری در ادبیات مربوط ارائه شده است. برای مثال، گزارشگری مالی محافظه‌کارانه توسط یک شرکت می‌تواند دلالت بر وجود ابهام و ریسک بیش‌تر و در نتیجه محافظه‌کاری بیش‌تر داشته باشد که در استانداردهای مربوط الزامی شده است؛ یا دلالت بر این داشته باشد که شرکت رویه‌های حسابداری محافظه‌کارانه را برای گزارشگری مالی انتخاب کرده است. در عالم واقع، ممکن است هر دو این‌ها مهم باشد و اهمیت نسبی آن‌ها نیز باهم متفاوت باشد. از این رو شرکت‌هایی که هدف آن‌ها ارائه‌ی گزارش‌های مالی محافظه‌کارانه است، ممکن است در صورتی که سطح عدم اطمینان و ابهام پایین باشد، سطح بااهمیتی از محافظه‌کاری را نشان ندهند. برعکس، در مورد شرکت‌های دارای سیاست‌های گزارشگری مالی متهورانه^{۱۹}، ممکن است در صورتی که سطح ابهام بالا باشد، سطح بالایی از محافظه‌کاری را نشان دهند

(پرایس، ۲۰۰۵، ص ۱۳).

هیات استانداردهای حسابداری مالی، در بیانیه‌ی مفاهیم حسابداری شماره‌ی دو تا حدودی از اهمیت محافظه‌کاری کاسته است؛ زیرا در سلسله‌مراتب ویژگی‌ها ذکر شده از آن به عمل نیامده است (شباهنگ، ۱۳۸۱، ص ۵۴). در این بیانیه، ارائه‌ی ارزش‌های کمتر از واقع برای دارایی‌ها یا سود (یا ارائه ارزش‌های بیش از واقع)، تایید نشده است (همان، ص ۱۰۴). با این وجود محققان تبیین‌هایی را درباره‌ی گزارشگری مالی محافظه‌کارانه ارائه کرده‌اند؛ همه‌ی این تبیین‌ها نشان می‌دهند که محافظه‌کاری برای استفاده‌کنندگان از گزارش‌های حسابداری مفید است. این تبیین‌ها عبارتند از:

- ۱) تبیین قراردادی^{۲۰}؛
- ۲) تبیین دعوی حقوقی^{۲۱}؛
- ۳) تبیین مالیات بر درآمد^{۲۲}؛ و
- ۴) تبیین قانونی^{۲۳} (واتر، ۲۰۰۳).

محافظه‌کاری مشروط و نامشروط

همان‌طور که گفته شد، باسو (۱۹۹۷، ص ۴) محافظه‌کاری را به صورت زیر تعریف کرده است:

محافظه‌کاری عبارتست از تاییدپذیری متفاوت لازم برای شناسایی درآمدها و هزینه‌ها، که منجر به کم‌نمایی سود و دارایی‌ها می‌شود.

این تعریف بیانگر محافظه‌کاری مشروط^{۲۴} است. در تحقیقات اخیر، محافظه‌کاری را به دو نوع تقسیم کرده‌اند: نوع نخست، محافظه‌کاری پیش‌رویدادی^{۲۵} است که محافظه‌کاری مستقل از اخبار^{۲۶} و محافظه‌کاری نامشروط^{۲۷} نیز خوانده شده است. محافظه‌کاری پیش‌رویدادی از به کارگیری آن دسته از استانداردهای حسابداری ناشی می‌شود که سود را به‌گونه‌ای مستقل از اخبار اقتصادی جاری، می‌کاهند. برای مثال، شناسایی بدون‌درنگ مخارج تبلیغات و تحقیق و توسعه به عنوان هزینه، حتی در صورتی که جریان‌های نقدی آتی مورد انتظار آن‌ها مثبت باشد، از این نوع است. نوع دیگر محافظه‌کاری، محافظه‌کاری پس‌رویدادی^{۲۸} است که محافظه‌کاری وابسته به اخبار^{۲۹}، محافظه‌کاری مشروط و عدم تقارن زمانی سود^{۳۰} نیز خوانده شده است. محافظه‌کاری پس‌رویدادی به مفهوم شناسایی به‌موقع تر اخبار بد نسبت به اخبار خوب در سود است. برای مثال، قاعده‌ی اقل بهای تمام‌شده یا ارزش بازار، حذف سرقفلی در پی انجام آزمون کاهش ارزش و شناسایی نامتقارن زیان‌های احتمالی در مقابل سودهای احتمالی، از این نوع هستند. به‌طور کلی، اصول حسابداری شناسایی کاهش یا اخبار بد درباره‌ی موجودی کالا، سرقفلی و زیان‌های احتمالی را ایجاد می‌کنند؛ اما شناسایی افزایش

ناشی از اخبار خوب را منع می کنند (پای و همکاران، ۲۰۰۵، صص ۶۹۸-۶۹۷). محافظه کاری مشروط برای اولین بار توسط باسو (۱۹۹۷) به عنوان جنبه ای مهم از محافظه کاری مطرح شد (رایان، ۲۰۰۶، ص ۴).

انگیزه ی اصلی برای محافظه کاری نامشروط، سختی ارزیابی دارایی ها و بدهی ها است. انگیزه ی اصلی برای محافظه کاری مشروط، خنثی کردن انگیزه های مدیران برای گزارشگری اطلاعات حسابداری دارای جانب داری رو به بالا در موقعی که رویدادهای نامناسب اتفاق افتاده، می باشد. انگیزه های مشابهی نیز برای این دو نوع محافظه کاری وجود دارد، برای مثال، تابع نامتقارن زیان^{۳۱} سرمایه گذاران موجب می شود اثر منفی که آن ها از سود کسب می کنند کم تر از آسیب هایی باشد که از زیانی با اهمیت مشابه می بینند. این دو، مفاهیم مشابهی نیز دارند که مهم تر از همه، فزونی ارزش بازار خالص دارایی ها به ارزش دفتری آن ها است (بیور و رایان، ۲۰۰۴، صص ۱-۲).

بیور و رایان اظهار کرده اند که محافظه کاری پیش رویدادی در دوره های قبلی، پیش انجام محافظه کاری پس رویدادی دوره های بعدی است. یعنی، اگر شرکتی در هزینه کردن مخارجی در یک دوره محافظه کاری پیش رویدادی داشته باشد، در تراز نام هاش چیزی به حساب دارایی منظور نشده تا در آینده، در پاسخ به اخبار بد کاهش دهد. به بیان ساده، اگر محافظه کاری پیش رویدادی منجر به عدم شناسایی یک دارایی در دوره های گذشته شده باشد، اخبار بد ناشی از کاهش ارزش این دارایی نمی تواند در سود دوره ی جاری شناسایی شود. در مقابل، فرض کنید شرکتی دارای محافظه کاری پیش رویدادی نیست و مخارجی را در یک دوره به عنوان دارایی ثبت نماید؛ پس اگر در یکی از دوره های آتی اخبار بد درباره ی منافع این دارایی ایجاد شود، انتظار بر این است که در آن دوره، بر مبنای حسابداری کاهش ارزش دارایی، محافظه کاری پس رویدادی مشاهده شود (پای و همکاران، ۲۰۰۵، ص ۶۹۸).

محافظه کاری و عنوان جانب داری

هیات استانداردهای حسابداری مالی محافظه کاری را گونه ای از جانب داری می داند که با دیگر خصوصیات مطلوب گزارشگری مالی از جمله ارائه ی منصفانه،^{۳۲} بی طرفی^{۳۳} و قابلیت مقایسه^{۳۴} در تضاد است. آشکارترین جانب داری قابل مشاهده در صورت های مالی، کم نمایی خالص دارایی ها نسبت به ارزش بازار آن ها است.

در بسیاری از موارد، قاعده ی اقل بهای تمام شده یا ارزش بازار به عنوان مثالی از محافظه کاری نقل شده است. مفهوم این قاعده، تلاش برای محدود کردن هزینه های اضافی (علاوه بر زیان کاهش ارزش، ناشی از عدم شناسایی این زیان) است. معمولاً چنین تفسیر می شود که این قاعده کاهش دارایی ها به

ارزش اقل بهای تمام شده یا بازار را الزامی می کند و مبلغ کاهش، به همین اندازه محدود می شود. از این رو، به کارگیری این قاعده تلاشی است برای محدود کردن جانب داری که با محافظه کاری همراه است (پرایس، ۲۰۰۵، ص ۱۴).

محافظه کاری و راهبری شرکتی

محافظه کاری (تاییدپذیری نامتقارن) می تواند به دلایل قرارداد استخدام و راهبری شرکتی نیز ایجاد شود. مدیران انگیزه دارند برای اجتناب از این که قبل از خاتمه دوره ی تصدی شان اخراج شوند، زیان ها را پنهان کنند. اجازه دادن به ورود زیان به شرکت و اتخاذ پروژه های دارای خالص ارزش فعلی منفی توسط مدیران، سهامداران را تشویق به اخراج مدیران می کند. محافظه کاری شناسایی زیان ها را سرعت می بخشد و برای هیات مدیره و سهامداران نشانه هایی فراهم می کند تا دلایل این زیان ها را بررسی کنند. چنین بررسی هایی می تواند منجر به عدم تغییر مدیر و حذف پروژه های دارای خالص ارزش فعلی منفی شود. در نتیجه، مدیران برای فراهم کردن اطلاعات درباره ی پروژه های دارای خالص ارزش فعلی مثبت نیز انگیزه هایی دارند.

استدلال های قراردادی حسابداری محافظه کارانه برای بیشتر کاربردهای حسابداری در شرکت از جمله معیارهای عملکرد مدیریت قسمت های شرکت مانند مراکز سود، استفاده می شود. در چنین مواردی، کارکنان مسئول، اطلاعات نامتقارن، بازده های نامتقارن و مسئولیت محدود دارند. این استدلال ها برای مراکز سود و بودجه های مورد استفاده برای کنترل مخارج نیز به کار می روند. کارکنان آن میزان از خالص دارایی ها را که نسبت به زیان های ناشی از آنها مسئول نیستند، کنترل نمی کنند (واتز، ۲۰۰۳، ص ۲۱۳).

خلاصه و نتیجه گیری

محافظه کاری (احتیاط) یکی از خصوصیات کیفی مرتبط با محتوای اطلاعات مالی است. در «مفاهیم نظری گزارشگری مالی» پیوست استانداردهای حسابداری ایران محافظه کاری یا همان احتیاط این گونه تعریف شده است: «احتیاط عبارت است از کاربرد درجه ای از مراقبت که در اعمال قضاوت برای انجام برآورد در شرایط ابهام مورد نیاز است به گونه ای که درآمدها یا دارایی ها بیش تر از واقع و هزینه ها یا بدهی ها کم تر از واقع ارائه نشود». محافظه کاری واکنشی است محتاطانه نسبت به ابهام، اگر ابهام وجود نداشته باشد، نیازی به محافظه کاری نیست؛ و هرچه ابهام و ریسک بیش تری وجود داشته باشد، نیاز بیش تری به محافظه کاری وجود دارد. برای بهبود کیفیت گزارشگری مالی، باز شناختن اهمیت تاییدپذیری و نقش تاییدپذیری نامتقارن (محافظه کاری) در رفع برخی مشکلات، از جمله مشکل نمایندگی، امری مهم است. محافظه کاری احتمال بیش نمایی سود و پرداخت سود سهام تصفیه را کاهش می دهد. محافظه کاری نشانه

منابع

- ۱- رضازاده، جواد و عبدالله آزاد، ۱۳۸۷، رابطه ی بین عدم تقارن اطلاعاتی و محافظه‌کاری در گزارشگری مالی، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۵۴، صص ۸۰-۶۳
- ۲- شباهنگ، رضا، ۱۳۸۳، تئوری حسابداری، جلد اول، سازمان حسابرسی، نشریه ی ۱۵۷
- ۳- کمیته ی فنی سازمان حسابرسی، ۱۳۸۱، استانداردهای حسابداری، سازمان حسابرسی، نشریه ی ۱۶۰
- ۴- مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی، ۱۳۸۵، مبانی نظری حسابداری و گزارشگری مالی، سازمان حسابرسی، نشریه ی ۱۱۳.

- 5- Basu. S; 1997, **the conservatism principle and the asymmetric timeliness of earnings**, Journal of Accounting and Economics. PP 24,337-
- 6- Beaver, W. and S. Ryan. 2004. **Conditional and Unconditional Conservatism: Concepts and Modeling**. Working paper, Review of Accounting Studies Conference, September.
- 7- Financial Accounting Standards Board (FASB), 1980. **Statement of Financial Accounting Concepts no. 2, Qualitative Characteristics of Accounting Information**. FASB, Norwalk, CT.
- 8- Laffond, R. and R. L. Watts. 2006. **The Information Role of Conservative Financial Statements**. On Line: www.SSRN.Com.
- 9- Pae,J; D. Thornton and M. Welker,2005. **The Link Between Earnings Conservatism and The Price to Book Ratio**. Contemporary Accounting Research, Vol 22 No. 3, PP 693717-.
- 10- price, RA, 2005, **Accounting Conservatism and The Asymmetry in The Earnings Response to Current and Lagged Returns**. Working paper.
- 11- Ryan, GR, 2006, **Identifying Conditional Conservatism**. European Accounting Review, Vol 15, PP 511525-.
- 12- Watts, RL., 2003. **Conservatism in Accounting Part i: Explanations and Implications**. Accounting Horizons Vol 17, 207221-.
- 13- Watts, RL. And J. L. Zimmerman. 1986. **Positive Accounting Theory**. Prentice-Hall Inc, Englewood Cliffs, N.J.

های به‌موقعی برای بررسی وجود پروژه های دارای خالص ارزش فعلی منفی (در صورت وجود) و انجام اقدامات لازم فراهم می‌کند. محافظه‌کاری، هزینه های دعاوی حقوقی ناشی از بیش نمایی سود و خالص دارایی ها را کاهش خواهد داد. افزون بر این، محافظه‌کاری با کم‌نمایی خالص دارایی ها و سود، موجب کاهش ارزش فعلی مالیات می‌شود.

پی نوشت ها

- 1 - Conservatism
- 2 - Prudence
- 3 - Conservatism
- 4 - Virtuous
- 5 - Margin of Safety
- 6 - Enron
- 7 - World Com
- 8 - Downward Bias
- 9 - Bliss
- 10- Anticipate
- 11- Verifiability
- 12- Good News
- 13- Bad News
- 14- Prudence
- 15- Uncertainty
- 16- Neutrality
- 17- FASB
- 18- Inherent
- 19- Aggressive Financial Reporting
- 20- Contracting Explanation
- 21- Litigation Explanation
- 22- Incom Tax Explanation
- 23- Regulatory Explanation
- 24- Conditional Conservatism
- 25- Ex Ante Conservatism
- 26- News - Independent Conservatism
- 27- Unconditional Conservatism
- 28- Ex Post Conservatism
- 29- News - Dependent Conservatism
- 30- Asymmetric Income Timeliness
- 31- Asymmetric Loss Function
- 32- Reperesentational Faithfulness
- 33- Neutrality
- 34- Comparability